

وزارت کار و امور اجتماعی

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۱۲ بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی و به استناد ماده ۱۴ قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ آیین نامه اجرایی قانون مزبور را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

ماده ۱- قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ در این آیین نامه اختصاراً قانون نامیده می شود.

ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

کلیه مدیران و کارفرمایان کارگاه ها، موسسات تولیدی (صنعتی و کشاورزی) خدمات فنی و خدماتی دارای کارکنان مشمول قانون تامین اجتماعی که تابع قوانین کار یا کار کشاورزی هستند موظف به اجرای مقررات این آیین نامه می باشند.

ماده ۳ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

بیکار از نظر این آیین نامه بیمه شده ایست که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده به کار باشد. تشخیص بیکاری بدون میل و اراده و تاریخ وقوع بیکاری به هده واحد کار و امور اجتماعی محل است.

ماده ۴ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

هرگونه تغییر یا بازسازی خط تولید، جابجایی کارگاه ها و ماشین آلات به منظور کاهش وابستگی و بهینه کردن تولید که در راستای سیاست های اقتصادی و اجتماعی دولت صورت می گیرد تغییر ساختار اقتصادی تلقی می گردد و تصمیم گیری در مورد کارکنان این قبیل کارگاه ها که موقتا بیکار شناخته شده و در چارچوب بند الف ماده ۷ قانون از مقرری بیکاری استفاده خواهند نمود. به عهده شورای عالی کار می باشد.

- تبصره ۱ - مدیران و کارفرمایان کارگاه های موضوع این ماده موظفند طرح تغییر ساختار اقتصادی واحد خود را که به تصویب وزارتخانه ذیربط ، (واحدهای تابعه در استان ها) رسیده است، همراه با تقاضای کتبی، تعهدات لازم و فهرست اسامی کارکنان مشمول طرح که موقتا بیکار خواهند شد با ذکر مدت زمان استفاده از مقرری بیمه بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی محل تسلیم نمایند و پس از تایید طرح توسط شورای عالی کار نسبت به اجرای آن اقدام کنند.
- تبصره ۲ - واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند حداکثر ظرف ۱۵ روز پس از دریافت طرح و تقاضای کتبی، مدرک مربوط را همراه با گزارش بازرسی کار جهت اتخاذ تصمیم به شورای عالی کار ارسال نمایند.
- شورای عالی کار ظرف یک ماه پس از دریافت مدارک مربوط تصمیم خود را اعلام خواهد نمود.

ماده ۵ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

کلیه مدیران و کارفرمایان و مجریان پروژه ها مکلفند حق بیمه بیکاری مشمولین قانون را به ترتیب مذکور در قانون تامین اجتماعی، از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ به شعب مربوط سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند.

- تبصره ۱- مبنای پرداخت حق بیمه بیکاری، مزده بیمه شده می باشد.
- تبصره ۲- سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه بیکاری طبق ضوابط قانون تامین اجتماعی به بیمه شدگانی که با توجه به مقررات این آیین نامه بیکار شناخته شده و از طریق واحدهای کار و امور اجتماعی معرفی می شوند، مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۶ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

ماده ۶- بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ، آتش سوزی و ... بیکار می شوند، در صورتی که سابقه پرداخت حق بیمه آنان کمتر از ۶ ماه باشد، مطابق با مشمولینی که دارای ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه می باشند از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند نمود.

ماده ۷ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

ماده ۷- بیمه شده بیکار موظف است ظرف ۳۰ روز از تاریخ بیکاری فرم تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری را تکمیل و به واحد کار و امور اجتماعی محل ارائه نماید.

- تبصره ۱- چنانچه بیمه شده بیکار در فاصله زمانی ۳۰ روز بعد از بیکاری امکان مراجعه و یا اعلام بیکاری به واحد کار و امور اجتماعی و ارائه یا ارسال تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری را پیدا نکند تا ۳ ماه از تاریخ وقوع بیکاری فرصت دارد مدارک خود را مبنی بر عذر موجه، همراه با تقاضای کتبی به واحد کار و امور اجتماعی محل به منظور طرح در هیات حل اختلاف ارائه نماید. در صورتی که هیات حل اختلاف استان مربوط عذر متقاضی را موجه تشخیص دهد مراتب را اعلام خواهد نمود.
- تبصره ۲- بیمه شده بیکار از تاریخ ارائه تقاضای استفاده از مقرری بیمه بیکاری آمادگی خود را برای اشتغال بکار تخصصی و یا مشابه آن اعلام نموده است و موظف است در فاصله زمان های معینی که توسط واحد کار و امور اجتماعی تعیین می گردد در اداره کار و امور اجتماعی محل حضور یافته و دفاتر مربوط را امضا نماید.

ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

واحدهای کار و امور اجتماعی موظفند حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از اخذ مدارک تکمیل شده (موضوع ماده ۷ این آیین نامه) نسبت به غیر ارادی بودن بیکاری متقاضی اظهار نظر نموده و در صورت تایید، وی را کتبا به سازمان تامین اجتماعی معرفی نمایند. واحدهای

اجرائی سازمان تامین اجتماعی مکلفند ظرف ۱۰ روز پس از ثبت معرفی نامه فرد بیکار، نسبت به احراز شرایط مندرج در بند الف ماده ۶ قانون اظهارنظر و متعاقب آن مقرری بیمه بیکاری وی را برقرار نمایند.

ماده ۹ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

بیکارانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری با معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی به شغل یا مشاغلی گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آنان کمتر از میزان مقرری بیمه بیکاری باشد، مابه التفاوت حقوق و مزایای دریافتی تا میزان مقرری بیمه بیکاری متعلقه توسط سازمان تامین اجتماعی به آنان پرداخت خواهد شد. در این گونه موارد اشتغال بیمه شده بیکار و میزان حقوق و مزایای وی توسط واحد کار و امور اجتماعی محل به شعبه تامین اجتماعی پرداخت کننده مقرری بیمه بیکاری، اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

پرداخت مقرری بیمه بیکاری به مقرری بگیران دارای ۵۵ سال سن و بیشتر در صورت عدم امکان اشتغال بکار آنان، بدون رعایت بند الف ماده ۷ قانون تا رسیدن به سن بازنشستگی موضوع ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی ادامه می یابد.

ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

مقرری بیمه شدگانی که در حین استفاده از مقرری بیمه بیکاری به خدمت وظیفه عمومی اعزام می گردند در صورتی که متاهل نباشند قطع می گردد و پس از پایان خدمت وظیفه عمومی در صورت عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجددا نسبت به باقی مانده مدت استحقاقی، مقرری آنان برقرار خواهد شد.

ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

در مورد کارگرانی که در حین استفاده از مقرری بیمه بیکاری براساس حکم صادره شده از سوی مراجع ذیصلاح بازداشت یا زندانی می گردند در صورت صدور رای مراجع مذکور مبنی بر مجرمیت آنان، مشروط بر آنکه متاهل نباشند پرداخت مقرری بیمه بیکاری متوقف می گردد و پس از گذراندن دور محکومیت بشرط عدم اشتغال، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی مجددا برقرار خواهد شد.

ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

چنانچه دریافت کننده مقرری بیمه بیکاری حائز شرایط استفاده از مستمری های بازنشستگی و یا از کار افتادگی کلی گردد مقرری بیمه بیکاری وی قطع و مستمری های مذکور طبق قانون تامین اجتماعی برقرار می گردد. تبصره - ملاک انجام حمایت‌های موضوع قانون تامین اجتماعی در ایام دریافت مقرری بیمه بیکاری حقوق و مزایای مبنای کسر حق بیمه زمان اشتغال بیمه شده بیکار خواهد بود.

ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

در صورتی که در طول مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری در تعداد افراد تحت تکفل بیمه شده تغییراتی حاصل شود، میزان مقرری وی طبق مقررات بند ب ماده ۷ قانون محاسبه و پرداخت خواهد شد.

بیمه شده مکلف است تغییرات تعداد عائله خود را با ارائه مدارک مثبت به شعبه پرداخت کننده مقرری و واحد کار و امور اجتماعی محل اطلاع دهد.

- تبصره - احراز کفالت خواهد و برادر بیمه شده بیکار به عهده وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱۵ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

دریافت کننده مقرری بیمه بیکاری در صورت اشتغال مجدد مکلف است حداکثر ظرف ۱۵ روز از تاریخ اشتغال مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی و شعبه پرداخت کننده مقرری کتبا اعلام نماید.

ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مشخصات مقرری بگیری را که بدون عذر موجه از شرکت در دوره های کارآموزی یا سواد آموزی و یا قبول تخصصی یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری می نمایند با ذکر تاریخ امتناع، به سازمان تامین اجتماعی اعلام نمایند. سازمان تامین اجتماعی موظف است مقرری بیمه بیکاری این قبیل افراد را از تاریخ امتناع، قطع نماید.

ماده ۱۷ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

واحد کار و امور اجتماعی محل مکلف است در صورت اطلاع از اشتغال بکار بیمه شده که مقرری بیمه بیکاری دریافت می نماید، فوراً بررسی نموده و پس از احراز اشتغال بکار مقرری بگير مراتب را به شعبه پرداخت کننده مقرری جهت قطع مقرری، اعلام نماید.

- چنانچه سازمان تامین اجتماعی نیز به نحوی از انحا از اشتغال بکار مقرر بگير مطلع گردد، لازم است ضمن قطع مقرر بیمه شده مراتب را به واحد کار و امور اجتماعی محل اعلام نماید.
- تبصره – در صورت اعتراض کارگر نسبت به قطع مقرر توسط سازمان تامین اجتماعی، واحد کار و امور اجتماعی مکلف است مراتب را بررسی و اعلام نظر نماید. نظر واحد کار و امور اجتماعی قطعی و لازم الاجراست.

ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

مقرر **بیمه بیکاری** بیمه شدگانی که با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار اعاده می گردند قطع می شود و این قبیل افراد مکلفند مقرر دریافتی در دوران مزبور را طبق اعلام سازمان تامین اجتماعی مسترد نمایند. مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده و واحدهای کار و امور اجتماعی مکلفند مراتب اعاده بکار مقرر بگير را کتبا به شعبه پرداخت کننده مقرر اطلاع دهند.

- تبصره – مدیران و کارفرمایان بیمه شدگان موضوع این ماده مکلفند حق بیمه های موضوع ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی و ماده ۵ قانون بیمه بیکاری، مربوط به ایام بلا تکلیفی را طبق ضوابط مقرر به سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند.

ماده ۱۹ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

در مواردی که بیمه شده بیکار تحت هر عنوان من غیر حق مبالغی را از صندوق بیمه بیکاری دریافت نموده باشد، ملزم به بازپرداخت وجوه دریافتی مذکور خواهد بود. سازمان تامین اجتماعی با استفاده از اختیارات اجرایی ناشی از قانون تامین اجتماعی نسبت به وصول وجوه موضوع این ماده اقدام می نماید.

ماده ۲۰ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

در اجرای ماده ۹ قانون کلیه مدیران و کارفرمایان موظفند فرصت های اشتغال واحد خود را با هماهنگی شوراهای اسلامی کار یا نمایندگان کارگران به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند.

- تبصره – مراکز خدمات اشتغال مکلفند ظرف ۳۰ روز نسبت به تامین و معرفی نیروی کار مورد نیاز که از طرف مدیران و کارفرمایان به آنان اعلام می شود اقدام نمایند و در غیر این صورت مراتب عدم امکان تامین نیروی مذکور را کتبا به واحد درخواست کننده اطلاع دهند.

ماده ۲۱ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

کلیه وزارتخانه ها و سازمان های دولتی که به نحوی از انحا پروانه کسب کار و موافقت اصولی و اجازه تاسیس واحدهای تولیدی و صنعتی و کشاورزی و خدمات فنی را صادر می نمایند موظفند بیمه شدگانی را که مقرری بیمه بیکاری دریافت می نمایند براساس معرفی واحدهای کار و امور اجتماعی جهت اخذ مجوزهای کسب و کار و موافقت اصولی، در اولویت قرار دهند.

تبصره - مقرری بیمه شدگان بیکاری که با استفاده از مزایای قانون بیمه بیکاری و این آیین نامه موفق به اخذ پروانه کسب و کار و یا موافقت اصولی می شوند از تاریخ آغاز بهره برداری و کسب و کار طبق اعلام وزارت کار و امور اجتماعی قطع می گردد.

ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

آن دسته از بیمه شدگانی که تاریخ وقوع بیکاری آنان قبل از تاریخ ۱۳۶۹/۵/۶ باشد از هر حیث مشمول قانون ومقررات و دستورالعمل های مربوط به قانون دوره آزمایشی بیمه بیکاری خواهند بود.

ماده ۲۳ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

در اجرای ماده ۱۲ قانون، اعتبار لازم جهت هزینه های اداری و پرسنلی وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی در اجرای قانون بیمه بیکاری و این آیین نامه براساس توافق وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کار و امور اجتماعی از محل درآمدهای ناشی از قانون بیمه بیکاری تعیین می گردد و به مصرف می رسد.

ماده ۲۴ آیین نامه اجرایی قانون بیمه بیکاری

ماده ۲۴- مقررات این آیین نامه از تاریخ اتمام دوره قانون آزمایشی بیمه بیکاری (۱۳۶۹/۵/۶) لازم الاجراست.

معاون اول رئیس جمهور - حسن حبیبی